

Nämndplan 2018

Verksamhetsområde 15
Byggnadsnämnden

Innehållsförteckning

Nämndplan Verksamhetsområde 15	3
1 Uppdrag	3
2 Slutsatser från analyser	3
3 Årets prioriterade områden	5
4 Resurser	6
4.1 Kommunbidrag.....	8
4.2 Driftbudget.....	8
4.3 Verksamhetsmått.....	8
5 Målstyrning	9
5.1 <i>Strategiskt målområde</i> Medborgarfokus - varje Tyresöbo i centrum 9	
5.1.1 Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen	9
5.1.2 Tyresöborna kan påverka kommunens verksamhet.....	10
5.2 <i>Strategiskt målområde</i>	10
God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter.....	10
5.2.1 Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser.....	11
5.2.2 Verksamheterna i Tyresö kommun utvecklas genom innovativa och effektiva processer	11
5.3 <i>Strategiskt målområde</i> Attraktiv arbetsgivare.....	11
5.3.1 Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.	11
5.3.2 Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.....	11
5.3.3 Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål...	11
6 Styrning och uppföljning av nämndernas verksamheter	12
6.1.1 Se kapitel 4.3.....	12
7 Uppföljning, utvärdering och kommunikation	12
7.1 Riskhantering	13
8 Årshjul	13

Nämndplan Verksamhetsområde 15

1 Uppdrag

Stadsbyggnadsförvaltningen arbetar för verksamhetsområde 10 - Plan och exploatering och verksamhetsområde 15 - Bygglövsverksamhet. Plan och exploaterings nämndplan redovisas i ett eget dokument till Miljö- och samhällsbyggnadsutskottet.

Verksamhet och syfte

Till bygglövsenhetens verksamhet hör att handlägga olika typer av bygglövsärenden, strandskyddsärenden, byggsamråd och tekniska samråd samt arbetsplatsbesök. En viktig del av verksamheten är även att ge råd till allmänheten och att utföra tillsyn. Verksamheten ska bedrivas i enlighet med plan- och bygglagen.

Verksamhetens inriktning

De senaste åren har bygglövsverksamheten i Tyresö utvecklats mycket positivt. Den gamla ordningen med långa handläggningstider och många undantag har bytts till en verksamhet som är professionell, smidig och håller en hög kvalitet. Nämnden är stolt över det goda och medvetna förändringsarbete som har genomförts.

Utmaningen är nu att bibehålla nivån i bygglövsverksamheten. Den ska i fortsättningen alltid präglas av hög kompetens, gott bemötande och korta handläggningstider. Det ska vara lätt att som Tyresöbo eller företagare komma i kontakt med bygglövsenheten.

2 Slutsatser från analyser

Det går bra för Tyresö. 2017 har varit ett år med satsningar på stadsbyggnad och infrastruktur och positivt näringslivsklimat. Under nuvarande högkonjunktur prioriterar Stadsbyggnadsförvaltningen de projekt som annars skulle ha varit svåra att realisera men som samtidigt bidrar mest till en positiv utveckling av kommunen. Detta ger oss en möjlighet att läka sår i strukturen och bygga ihop olika delar av Tyresö som tidigare har varit frånskilda för att på så sätt öka attraktiviteten, möjliggöra en blandning av olika boendetyper, öka underlag för kollektivtrafik och service samt öka tryggheten i de offentliga miljöerna.

Förvaltningens nya organisation har börjat hitta sin form och de flesta funktioner är på plats. Bygglövsenheten har anställt flera nya medarbetare under året och ytterligare en ny medarbetare kommer efter årsskiftet. Enhetenschefen är fortfarande på föräldraledighet och verksamheten leds av en tillförordnad verksamhetsansvarig tillsammans med avdelningschefen.

Under de senaste åren har förvaltningen tagit stora kliv framåt i digitaliseringsarbetet och på sikt ska flera arbetsuppgifter skötas helt digitalt. Exempel på detta är digital handläggning, beslut, e-arkivering för hela förvaltningen, digitala ansökningsprocesser. En mer digitaliserad arbetsprocess leder också till bättre beslutsunderlag och ökat stöd i arbetet för hela förvaltningen.

I slutet av augusti infördes direktarkivering av bygglovärenden vilket innebär att ritningsarkivet (öppet för allmänheten) uppdateras löpande vartefter lov, startbesked och slutbesked utfärdas.

Sedan mitten av oktober är det nya verksamhetssystemet Vision på plats och ersätter Byggreda. E-tjänstportalen mittbygge.se är kopplad till Vision och där kan invånarna söka bygglov och beställa nybyggnadskarta. Utöver e-tjänsterna finns också råd och anvisningar om byggprocessen.

Byggnadsnämnden beslutade i nämndplanen för 2017 att andelen elektroniska ansökningar ska öka till från 21 % (2016) till 50%. För att göra det möjligt hade vi under våren en annonskampanj i MittiTyresö där vi under perioden mars till och med sista juni reducerade avgiften för mittbygge kunder. Kampanjen gav resultat vilket gjorde att byggnadsnämnden beslutade utöka perioden för reducering till årsskiftet. Mätningen för januari-augusti visar att 40% av anökningarna gjorts digitalt. Avgifterna går tillbaka till normal nivå under första kvartalet 2018. Ser vi att de digitala ansökningarna inte ökar som vi önskar så ser vi över frågan med reducerad avgift igen.

Staben har full bemanning och bygglovskoordinatorerna har ett bra flöde för alla arbetsuppgifter. Nya rutiner har skrivits fram för att möta de ändrade arkivprocesserna. Under många år har hanteringen av ärenden gällande obligatorisk ventilationskontroll inte gjorts på förvaltningen. För att lösa situationen har tid avsatts i staben och en av bygglovskoordinatorerna gick en OVK-utbildning under våren. Under sommaren har koordinatorerna arbetat intensivt med OVK-bevakningen och är snart i fas så att vi hanterar bevakningen löpande.

Arbetet med namnsättning av vägar och platser i kommunen är sedan i våras placerat hos en ansvarig koordinator. Inför beslut i byggnadsnämnden arbetar ansvarig koordinator för att ta fram namn som förankras med kommunens invånare, inte minst barn och unga. Ett exempel på det är processen som har genomförts för att ge namn till Kulparken som invigdes tidigare under hösten. Namnet togs fram genom att förskolan bredvid parken engagerades och alla barn fick rösta på olika namn och därefter fick de själva vara med och inviga parken.

3 Årets prioriterade områden

När förvaltningen växer och nya kompetenser har rekryterats till olika enheter ställer det stora krav på att vi håller ihop arbetet och ser till att alla bidrar till en gemensam helhet. En större förvaltning ställer högre krav på att mål och beslutsprocesser är tydligt förankrade hos alla medarbetare.

Det är även viktigt att stadsbyggnadsförvaltningen bidrar till att styrprocesserna mellan kommunens olika verksamheter efterliknar varandra. Att jämföra resultatstyrningen och analysarbetet mellan kommunens olika förvaltningar bidrar till att skapa en likvärdighet i arbetet över hela kommunen och förenklar att följa arbetet externt.

Efter årsskiftet kommer flera av de föräldralediga medarbetarna tillbaka. Det ställer krav på överlämning och ansvarfördelning för att arbetet ska fortgå på ett effektivt sätt. Just nu arbetar förvaltningens kommunikatörer med att utveckla alla enheters externa mallar, exempelvis bygglovenhetens mallar och detaljplanenhetens samrådshandlingar. Syftet är att få enhetlig kommunikation till medborgarna som är skriven för att lagkraven tydligt ska framgå och medborgarna ska veta var man ska vända sig vid frågor. Arbetet sker i dialog med de medarbetare som använder materialet idag.

För att kunna bemanna verksamheterna i en högkonjunktur krävs också satsningar på nya former för rekrytering, renodling av tjänster, nya arbetsätt, internutbildning och konkurrenskraftiga villkor.

Både antalet ansökningar och beslut har ökat de senaste åren. Detta har skett med samma medarbetarantal vilket har fått upp produktionen per årsarbetare samtidigt som vi har behållit relativt korta handläggningstider, dock finns risk för att kvaliteten går ner och arbetsmiljön för handläggarna blir ansträngd. Rekrytering och resursplanering har blivit en löpande del av verksamhetsplaneringen inom både bygglovenheten och staben. Siffrorna i rött i tabellen sticker ut då vi gjorde en punktinsats med extern konsult under de åren för att avsluta gamla ärenden som fanns i arkivet.

Bakgrundsdata	2012	2013	2014	2015	2016
Årsarbetare	10,57	10,4	10,7	10,39	10,65
Ansökningar/anmälningar	486	526	614	733	668
Antal delegationsbeslut	1320	772	618	944	1 325

Trots det ökade antalet ärenden uppfylls lagkraven för handläggningstiderna. Trenden som visar på längre handläggningstider framför allt vad gäller utskick av kompletteringsbrev har hållit i sig under våren och sommaren. Det kan förklaras med att vi har haft vakanser, dels på grund av föräldraledighet och en längre sjukskrivning men framför allt på grund av att två personer slutade under

2016 och ytterligare en person slutade innan sommaren 2017. De nya personerna som anstälts efter det har gått en ganska omfattande utbildning och varit nya i handläggning vilket har gjort att det tagit tid att komma upp i rätt nivå i produktion.

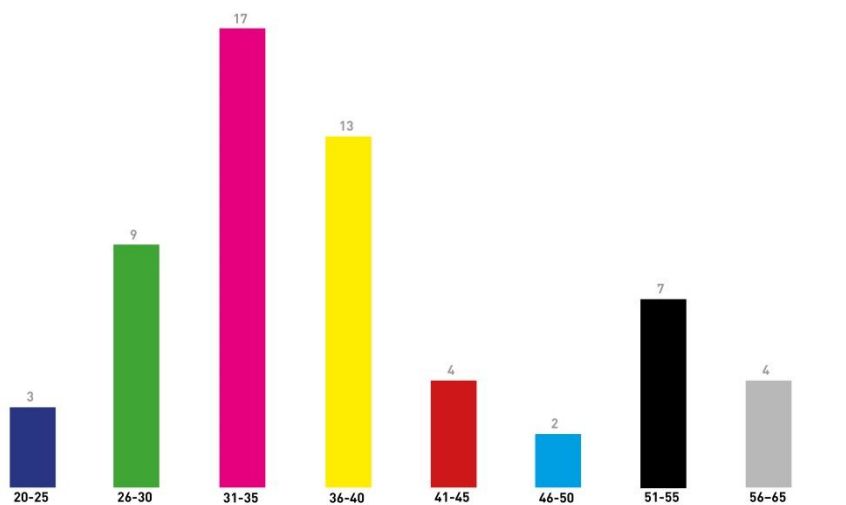
Under de kommande fem åren behöver bygglovsverksamheten öka effektiviteten för att fortsätta hålla en hög kvalitet, kunna omfördela resurser och för att dagens anslag ska räcka även kommande år. Ett led i det är att enheten idag arbetar aktivt med att digitalisera bygglovsprocessen. En del av det förändringsarbete som behöver göras, både i kommunen i stort och på bygglovenheten, är att utveckla den digitala hanteringen av ärenden.

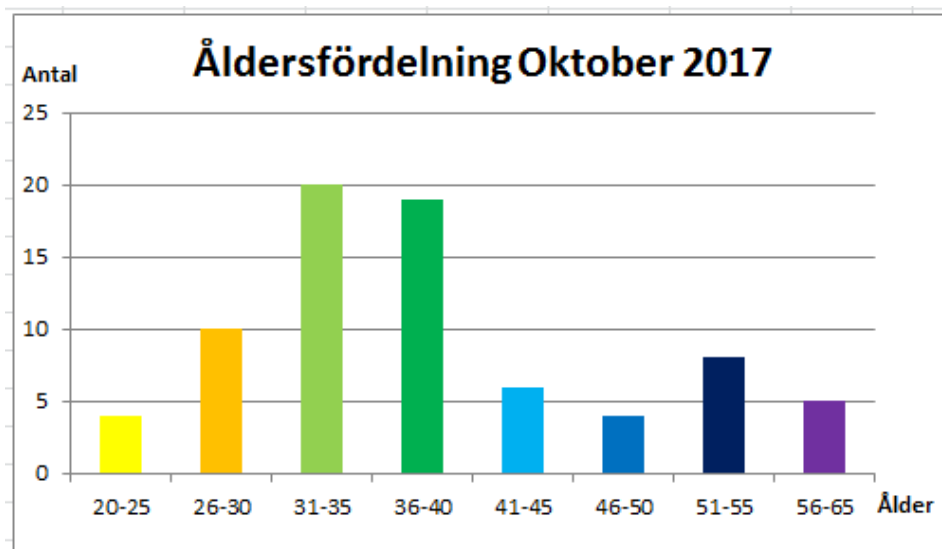
4 Resurser

Det är stor efterfrågan på bygglovenheten efter kompetens och erfarenheter. På grund av det stora trycket och efterfrågan inom kompetensområdet som råder i regionen är dock dessa tjänster mycket svåra att rekrytera.

Förvaltningen har genomgått ett stort generationsskifte och med en förhållandevis ung personalstyrka krävs kontinuerliga satsningar på utbildningar, introduktioner och seniora tjänster som kan stötta juniora medarbetare. På grund av högkonjunkturen och medarbetarnas ålderstruktur måste förvaltningens organisation vara robust, men samtidigt flexibel, för att tåla att tjänster är vakanta eller att medarbetare är föräldralediga. Vi kan dock se en större spridning i ålder bland förvaltningens anställda 2017 jämfört med 2016.

Åldersfördelning oktober 2016

Det är stadsbyggnadsförvaltningens absoluta övertygelse att en arbetsplats präglad av mångfald ökar möjligheten för innovation och tillväxt, med stor mångfald bland chefer och medarbetare ökar kompetensen.

I grund och botten handlar arbetet för mångfald och inkludering om att ha ett arbetsliv och arbetsplatser där personer bedöms utifrån sin kompetens och att alla behandlas med respekt samt ges lika rättigheter och möjligheter i arbetslivet. En viktig del i det arbetet är att vara en flexibel arbetsplats som möjliggör för medarbetarna att få ihop sina livspussel. Möjligheten att jobba på distans och vårt satellitkontor på Högbergsgatan underlättar för många anställda att minska restiden till och från arbetet samtidigt som vi bidrar till minskade klimatutsläpp. Kontoret lånas också ut regelbundet till andra förvaltningar och externa möten.

4.1 Kommunbidrag

Budget 2018	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021
5,2 mnkr	5,3 mnkr	5,5 mnkr	5,6 mnkr

4.2 Driftbudget

	Bokslut 2016	Prognos 2017	Budget 2018
Intäkter			
Anslag från Kommunfullmäktige	5.433	5.254	5.237
Taxor och avgifter	5.710	5.227	5.844
Kostnader			
Bygglov	- 10.307	- 11.181	- 11 081
Totalt	836	-700	0

4.3 Verksamhetsmätt

Nyckeltal (mäts varje månad)

- Handläggningstider i Attefallärenden
- Handläggningstider bygglov
- Kompletteringsbrevutskick
- Antal ansökningar
- Antal beslut
- Antal årsarbetare

Byggnadsnämnden följer också utöver ovanstående, varje månad: andelen kompletta ärenden, andelen elektroniska ansökningar, andelen ärenden som klarar tio veckors handläggningstid, ekonomi, överklagade ärenden och fastställda domar i högre instanser, rättssäkerhet i beslut fattade av högre instans och beslut fattade på delegation. Nämnden följer halvårsvis upp NKI-mätning för privatpersoner och företag. Samtliga siffror kommer fortsätta att redovisas till Byggnadsnämnden. Nyckeltalen jämförs sedan med Bygglövalliansen som består av 15 kommuner stockholmsregionen.

5 Målstyrning

5.1 Strategiskt målområde

Medborgarfokus - varje Tyresöbo i centrum

Tyresö kommun arbetar utifrån ett medborgarperspektiv. Det innefattar hög servicekänsla, god närbarhet, gott bemötande och stor lyhördhet gentemot medborgarna - både som myndighet och serviceorganisation. Kommunen har en fristående tillsynsorganisation för att trygga kvaliteten och stimulera verksamhetsutvecklingen. Vår samordnade satsning på etjänster förenklar medborgarens vardag och ger en snabbare ärendehantering. Vi beaktar även tillgänglighetsaspekter för att underlätta för personer med funktionsnedsättning. De gemensamma förhållningssätt som ska genomsyra våra kontakter med medborgarna är:

- Medborgarperspektiv: Tyresö kommun har ett uttalat medborgarperspektiv med stor servicekänsla och lyhördhet gentemot enskilda invånare.
- Valfrihet: Tyresö kommun erbjuder olika alternativ för att ge medborgarna ökade valmöjligheter.
- Respekt: Tyresö kommun visar tolerans och respekt för den enskilde individen och människors lika värde.
- Närhet: Tyresö kommun ska bidra till ett samhälle där beslut så långt som möjligt fattas av eller nära människor själva.
- Tillgänglighet: Tyresö kommun ska vara tillgänglig som arbetsplats och som serviceorganisation för alla.

Strategiskt mål

5.1.1 Tyresöborna är nöjda med den kommunala servicen

Nämndmål

5.1.1.1 Servicen ska förbättras genom arbete med effektivisering

Bakgrund: En enkät skickas kontinuerligt ut till de sökande efter att ett beslut i deras ärende tagits. Denna enkät skickades till en början ut tillsammans med Stockholm Business Alliance (SBA) för att mäta företagens nöjdhet med kommunernas service inom olika områden däribland bygglovverksamheten. 2015 ändrades enkäten till att också gälla privatpersoner och samarbete med Sveriges kommuner och landsting (SKL) startades. Tyresö och en rad andra kommuner i Stockholmsområdet har handlat upp detta och nu väntar vi på att övriga Sveriges kommuner också gör detta för att kunna jämföra resultat, analysera och lära av varandra i alla Sveriges kommuner när det gäller hantering av bygglovsärenden. Bygglovenheten kommer följa upp resultaten vid delårsboksluten och årsberättelsen för att så tätt inpå handläggningen som möjligt göra analyser av resultatet och föreslå lämpliga åtgärder för förbättring. Enkäten behandlar 6 kategorier som är viktiga i myndighetsutövning och

service. Dessa är: - Bemötande - Tillgänglighet - Effektivitet - Information - Rättssäkerhet – Kompetens.

Vi väljer att satsa på effektivitet är för att det är det området som skattas högst av de bygglovsökande. Alltså ju mer effektiva vi är och uppfattas, desto mer påverkas helhetsbedömningen positivt av vårt arbete jämfört med om vi skulle lägga mer tid på någon annan av de sex kategorierna. Att NKI och andelen elektroniska ansökningar ska uttrycks som en ökning istället för ett värde är för att vi vid ett senare tillfälle ska kunna följa trenden där vi kan se att arbetet går framåt över åren.

Indikatorer effektivitet

- Nöjd kund index, NKI ökar till 55 punkter
- Andel elektroniska ansökningar ökar med minst 20 procentenheter.
- Handläggningstider från komplett ärende (sex veckor för bygglov, fyra veckor för attefallärenden).

Senaste mätningen av andelen elektroniska ansökningar visar på 40 % t.o.m. augusti 2017.

Senaste mätningen av NKI visar ett resultat på 43 av 100 t.o.m. augusti 2017.

Strategiskt mål

5.1.2 Tyresöborna kan påverka kommunens verksamhet

- **Aktiviteter från kommunala funktionshinderrådets förslag till Tillgänglighetsplan för 2017-2019.**

Bygglövenheten har utsett två representanter, en bygglovhandläggare och en inspektör, som tillsammans utvecklar arbetet med tillgänglighet och bevakar att reglerna enligt plan- och bygglagen efterföljs. De agerar också som kontaktpersoner till funktionshinderrådet.

5.2 Strategiskt målområde

God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter

Tyresö kommun har en långsiktigt stabil ekonomi med fokus på kommande generationer. För en långsiktigt stabil ekonomi är det nödvändigt att ha vissa överskott för att möta behov av investeringar, underhåll, utbyggnad, tillväxt och kommunens pensionsåtaganden mot våra medarbetare. Kommunens arbete präglas av effektivitet, enkelhet och ett tydligt fokus på nöjda medborgare. En strävan är att samordna resurser och se till gemensamma behov som kommunen och medarbetarna har. Tyresö kommun visar respekt för skattebetalarna - Tyresöborna - genom att sträva efter kostnadseffektivitet och arbetsmetoder som ger bästa möjliga resultat. Den kommunala utdebiteringen ska hållas på lägsta möjliga nivå för att möjliggöra god och långsiktig hushållning i kommunen.

Strategiskt mål

5.2.1 Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Indikator

- Ekonomiskt resultat, Tkr

5.2.2 Verksamheterna i Tyresö kommun utvecklas genom innovativa och effektiva processer

Indikator

- NKI, andel elektroniska ansökningar, nyckeltal

5.3 Strategiskt målområde **Attraktiv arbetsgivare**

Tyresö kommun präglas av en god service till medborgarna. För detta krävs motiverade och kompetenta chefer och medarbetare samt ett kreativt och gott arbetsklimat. Tyresö ska stärka sin profil som attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetent personal. Tyresö erbjuder många vägar in till arbete i kommunen. Vi erbjuder stimulerande arbetsuppgifter i en utvecklande miljö, god arbetsmiljö, goda möjligheter till utveckling av karriären samt konkurrenskraftiga löner

Strategiskt mål

5.3.1 Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare.

Indikator

- Andel av de anställda som rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare

Strategiskt mål

5.3.2 Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.

Indikator

- Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)

Strategiskt mål

5.3.3 Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål.

Indikator

- Andel av de anställda som anser att sysselsättningsgraden är anpassad efter deras önskemål

6 Styrning och uppföljning av nämndernas verksamheter

6.1.1 Se kapitel 4.3

7 Uppföljning, utvärdering och kommunikation

Kommunfullmäktige ansvarar för kommunens övergripande och långsiktiga styrning genom att ange mål, inriktning, omfattning och kvalitet.

Kommunstyrelsen verkställer kommunfullmäktiges beslut och ska dessutom utöva tillsyn över nämnderna. Det är kommunstyrelsen som fastställer formerna för hur verksamheter och ekonomi ska följas upp och rapporteras.

Kommunstyrelsens uppföljning till fullmäktige sker genom delårsrapporter och årsredovisning. Delårsrapporterna görs var fjärde månad per den 30 april och den 31 augusti. De ska innehålla utfall och ekonomiska prognoser för drifts- och investeringsbudget samt redovisa måluppfyllelse för de strategiska målen. Årsredovisning görs vid varje årsskifte.

Avvikelser ska rapporteras

När nämnderna bedömer att de verksamhetsmässiga eller ekonomiska målen inte kommer att nås, ska de rapportera detta i anslutning till delårsrapporten. Nämnderna ska då även ge förslag på åtgärder att vidta för att målen ska uppfyllas.

Nämnderna är ansvariga för sina verksamheter och ska följa upp sin verksamhet och ekonomi i tillräcklig omfattning. Nämnderna ska lämna delårsrapport med ekonomisk prognos var fjärde månad per den 30 april och den 31 augusti och en verksamhetsberättelse vid årets slut. Delårsrapporten ska innehålla utfall, ekonomiska prognoser och bedömning av måluppfyllelse för nämndens mål. Den ska även innehålla förslag på åtgärder som nämnden avser vidta vid avvikelser. Delårsrapporter och verksamhetsberättelsen behandlas i nämnden och därefter i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Nämnderna ska därutöver följa upp verksamheten via kontinuerliga månadsuppföljningar per februari, mars, april, maj, juli, augusti, september, oktober, november och december. Om nämnden bedömer att målen inte kommer att nås ska de rapportera eventuella avvikelser till kommunstyrelsen, så snart det är möjligt

Det är viktigt att kommunplanens innehåll är väl känt av kommunens invånare, de förtroendevalda och kommunens medarbetare. Den långsiktiga visionen, strategier och mål för mandatperioden kommuniceras till personal vid arbetsplatsträffar och till medborgare via kommunbilagan i Mitt i Tyresö och via tyreso.se. Delårsrapporten redovisas på intranätet och tyreso.se, och

diskussioner ska ske med berörd personal. Vid årets slut redovisas måluppfyllelsen i årsredovisningen och utvalda delar i kommunbilagan.

Kommunledningskontoret utarbetar en kommunikationsstrategi som beskriver de viktigaste budskapen och strategier för att nå ut med dessa. Varje verksamhet utarbetar, på basis av nämndplanerna, en kommunikationsplan som fastställer de viktigaste budskapen och innehåller kommunikationsinsatser kring det arbete som görs för att målen ska nås.

Stadsbyggnadsförvaltningen har sedan hösten 2016 två kommunikatörer anställda på förvaltningen, en strategiskt inriktad kommunikatör och en grafiskt inriktad kommunikatör.

Kommunikatörerna ansvarar för att skapa en integrerad kommunikation som samstämmt förmedlar Tyresös identitet, attraktivitet och medborgarfokus i olika kanaler. De arbetar brett mot olika målgrupper – Tyresöbor, byggherrar, företagare, media, intresseorganisationer, högskolor och kommunens övriga förvaltningar.

7.1 Riskhantering

Arbetet med riskhantering och internkontroll utgör ett komplement till övrig planering och uppföljning enligt styrprocessen. Det syftar till att upptäcka och korrigera felaktigheter, som till exempel dåligt utnyttjande av resurser eller för stort eller onödigt risktagande. Nämnderna beslutar om en riskhanterings- och kontrollplan i anslutning till att nämndplanerna fastställs.

För Stadsbyggnadsförvaltningens verksamhet förekommer inte några risker med höga värden därmed finns det inte heller någon riskhanteringsplan för nämnden att revidera.

8 Årshjul

Byggnadsnämnden följer nedanstående kalendarium, det så kallade årshjulet.

Januari/februari

- Kommunstyrelsen genomför en årlig översyn av styrprocessen
- Kommunstyrelseförvaltningen tar fram en omvärldsanalys
- Strategidagar med kommunstyrelsen och nämndpresidierna genomförs
- Kommunstyrelseförvaltningen upprättar bokslut och årsredovisning
- Nämnden arbetar fram verksamhetsberättelse och bokslut.
- Nämnderna beslutar om internkontrollplan

Mars/april

- Strategidagar med kommunstyrelsen och presidierna genomförs
- Årsredovisning behandlas i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige
- Utskottens/nämndernas verksamhetsberättelser redovisas i nämnd och kommunstyrelse
- Förvaltningarna tar fram behovsanalyser per verksamhetsområde
- Årlig översyn av taxor och avgifter

- Reviderad drift- och investeringsbudget

Maj/juni

- Kommunstyrelsen beslutar om förslag till kommunplan och budget för kommande år
- Delårsrapport per den 30 april behandlas i nämnden
- Kommunfullmäktige fastställer kommunplanen med budget.

Augusti/september

- Nämnderna arbetar med kommunplanen och bryter ned den till ettåriga mål och budget i nämndplanerna
- Delårsbokslut per 31 augusti behandlas i nämnden.

Oktober

- Nämnderna beslutar om nämndplan.

November/december

- Kommunfullmäktige konfirmerar kommunplanen (vid valår ska nya fullmäktige fastställa planen)
- Kommunstyrelsen behandlar nämndplaner
- Kommunstyrelsen och nämndernas presidier utvärderar styrprocessen
- Förvaltningarna tar fram verksamhets- och enhetsplaner